

VULDER (DE) (*Gustaaf*.) Missionaris van Afrika, Witte Pater (Aalst, 30.11.1871 - Aalst, 22.3.1935). Zoon van Jacobus en van Van Nuffel, Anna-Maria.

Pater De Vulder werd priester gewijd te Gent (12 juni 1897) en vertrok daarna naar het noviciaat der Witte Paters, te Maison-Carrée (22 februari 1898). Het apostolisch instituut van de Witte Paters te Rijsel en later dat te Mechelen hielden hem in Europa op tot 28 augustus 1901, datum waarop hij inscheepte te Marseille, te samen met Paters Boel en Rosseel en Broeder Franciscus (Delhaye). Hun bestemming was het apostolisch vikariaat Opper-Kongo, waar zij op 19 november aankwamen.

De eerste missiepost van P. De Vulder was Boudewijnstad, waar hij de gelegenheid had om de voertaal der streek, het swahili, aan te leren. Na de eerste wereldoorlog zal hij die taal gedurende twee jaren doceren in de Koloniale School, te Brussel. In mei 1902 gaat hij over als leraar naar de katechistenschool te Mpala. Doch weldra zal hem een gewichtiger zending opgelegd worden.

In de maand april 1902 bezocht staatsinspecteur Malfeyt (*Belg. Kolon. Biografie*, III, 588) de missie van Boudewijnstad; hij stond verbaasd bij het zien van de grote in gang zijnde werken en de uitgestrekte, goed bebouwde landerijen, rondom de missie. Reeds vroeger had de heer Malfeyt zijn verlangen uitgedrukt Witte Paters te hebben in de posten door de Staat bezet. Thans drong de hoge ambtenaar bij Mgr Roelens erop aan dat missies zouden gesticht worden in de streken door hem bestuurd. Aan de missionarissen zegde hij al zijn steun toe bij hun ondernemingen. Mgr Roelens kiest als plaats voor een nieuwe missie de puinen van de oude stad van Tipo-Tipo (Oud-Kasongo) uit. Op 31 december 1902, wordt aan Pater De Vulder te Mpala een brief van Mgr Roelens overhandigd, hem aanstellend als stichter en overste van de missie Kasongo-Sint-Karolus. Zonder dralen verplaatst P. De Vulder zich naar Boudewijnstad om daar het nodige voor de nieuwe stichting voor te bereiden en op 13 maart 1903 zal hij Kasongo bereiken.

Hij liet er de voorlopige gebouwen optrekken op de plaats zelf waar Tipo-Tipo verbleven had. Het doel van de nederzetting der missionarissen was in hoofdzaak een school openen voor zonen van negerchefs in die streek. Daartoe was de medewerking van het Bestuur nodig, medewerking welke nooit daadwerkelijk verleend werd. Een jaar later stonden de Paters even ver met hun eigenlijk werk als bij hun aankomst. Hun tijd hadden ze nuttig gebruikt ten gunste der talrijke slaapzieken van Kasongo en omstreken, voor wie zij een voorlopig hospitaal gebouwd hadden, waar zij dagelijks 'n zestigtal lijdens verzorgden. Toen de heer De Meulemeester, distriktkommissaris, en kapitein Vanot het terrein, gekozen voor de definitieve gebouwen der missie, bezetten om er een fort te bouwen, besloot Mgr Roelens Pater De Vulder op verkenning uit te zenden om een nieuwe plaats te zoeken, waar men desgevallend de Kasongo-missie zou overbrengen. Hij richtte zijn schreden naar het land van Mirambo, het hoofd der Bangobango, die op ongeveer 60 km ten Oosten van Kasongo over een tamelijk talrijke volkstam heerste. Hij kwam er aan op 1 juli 1905 en werd er een maand later vervoegd door P. Motte en Broeder Hubert. 't Is bij Mirambo dat de missie van Brugge Sint Donaas, in 1904 gesticht in Ubakwa, op de boorden van de Luama, doch een jaar later opgegeven, zal overgebracht worden. Het nieuwe Brugge St. Donaas was gelegen op de Lulindi-rivier in een zeer vruchtbare en gezonde streek. Toen Mgr Roelens in de maand mei 1907 Brugge Sint-Donaas bezocht vond hij er missiewerken ten volle op dreef. De scholen telden 400 jongens en 200 meisjes. Doch toen reeds was P. De Vulder tot het vervullen van een nieuwe taak naar het vaderland teruggeroepen. Op 8 juni verliet hij de missie bij de Bangobango. Gans de bevolking deed hem uitgeleide.

Teruggekomen in België, werd P. De Vulder gelast met het rekruteren van missiebroeders. Als overste opende hij op 15 juni 1908 een postulaat te Gits, voor de aspiranten van het Vlaamse landsgedeelte. Doch twee jaar later werd wederom beroep gedaan op zijn ijver voor het bewerken van een nieuw terrein in Kongo. Hij zou zich naar de Westkust van het Albertmeer begeven, om in de streek der goudmijnen van Kilo een nieuwe missie te stichten. Te Marseille scheepte hij in op 25 februari 1911 en kwam ter bestemming op 20 april. In een brief van 3 februari 1912 somt P. De Vulder de resultaten op van het apostolisch werk aldaar: in een enkel jaar werden 3 276 Zwartten opgeschreven als geloofsleerlingen, die regelmatig het onderwijs volgden. Doch P. De Vulder zou de vruchten van zijn arbeid niet plukken: in augustus 1912 riepen de Oversten hem naar België terug en werd hij aangesteld als overste van de missieprokuur der Witte Paters, te Antwerpen.

Na de oorlog van 1914-1918 werd beroep gedaan op de Witte Paters om de uitgewezen Paters Benediktijnen in Duits Oost-Afrika te gaan vervangen. Pater De Vulder hooft zich aan voor die taak en was opvolgentlijk werkzaam te Kwirow, Mahenge en Lituhi: lastige taak, wegens de toestand der missies door de oorlog gans ontredderd. Einde december 1922 ging Pater De Vulder terug naar het vikariaat Tanganika en werd tot overste benoemd te Kala. Later vinden wij hem te Mwazyne, een grote missie met 10 000 kristenen en 60 bijposten, verspreid onder 350 dorpen. 't Is daar en voor korte tijd weer te Kala dat P. De Vulder zijn laatste krachten aan het heil der zielen zal besteden.

Half blind en lijdend aan een zware hartkwaal, wordt hij enige tijd verzorgd in het ziekenhuis te Albertstad. Te Kigoma teruggekomen, reist hij af naar de kust van de Indische Oceaan en op 15 augustus 1934 is hij te Antwerpen terug. Zijn verblijf in België bracht hem de gewenste genezing niet. Hij overleed onverwachts, doch niet onvoorbereid te Aalst en werd aldaar ten grave gedragen.

Publicaties: in *Maandschrift der Witte Paters*, Antwerpen: *Te Zanzibar*, Jaargang 1901, blz. 293. — In *Manyema*, 1905, blz. 276. — *De missie te Kilo*, 1912, blz. 173.

28 januari 1957.

[W.R.]

P.M. Vanneste (†)

Archief Witte Paters.